

Voorstel

Aan : Algemeen Bestuur VRBN

Datum : 16 januari 2019

Bijlage(n) : 1

Steller : Joris van Hest

Onderwerp : **Actualiteiten convenant VRBN – Stichting Dichterbij**

Historie

In november 2015 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het aangaan van een convenant tussen het Algemeen Bestuur en de (Raad van Bestuur van) stichting Dichterbij. Stichting Dichterbij biedt o.m. in de regio Brabant-Noord zorg aan geestelijk gehandicapten. Dit doet zij in reguliere woonhuizen vanuit de overtuiging hun cliënten zoveel als mogelijk een “gewoon leven” te bieden. De bestaande bouwregelgeving biedt onvoldoende houvast om brandveiligheid voor deze doelgroep te reguleren in een reguliere woonomgeving.

Om hier hoofd aan te bieden, is het convenant opgesteld. Het convenant regelt in een notendop het volgende:

- Dichterbij neemt een zware zorgplicht op zich voor brandveiligheid van haar cliënten. Het doel van brandveiligheid staat voorop en niet de regelgeving.
- Het Algemeen Bestuur waardeert de zorgplicht van Dichterbij in de wetenschap dat de maatregelen die Dichterbij zal treffen voldoen aan de geest van de regelgeving, maar op onderdelen de letter van de wet zal over- en onderschrijven.
- De leden van het Algemeen Bestuur stimuleren eenduidige collegebesluitvorming over afhandeling van aanvragen c.q. meldingen brandveilig gebruik door Dichterbij.
- De Regionale brandweer ondersteunt de leden van het Algemeen Bestuur bij eenduidige besluitvorming door informatieverstrekking aan ambtenaren, door het opstellen van een beleidsregel en door het opstellen van een model-collegevoorstel en –besluit.
- De Regionale brandweer toetst en valideert extern het systeem van maatregelen waarmee Dichterbij haar brandveiligheidsdoel gaat bereiken.

De aanvankelijke planning was dat Dichterbij al haar vastgoed in de regio Brabant-Noord ultimo 2018 zou hebben aangepast.

Vanwege het door zowel Brandweer als Dichterbij beoogde kwaliteitsniveau heeft het zeer lang geduurd voordat de door Dichterbij aangedragen systematiek en te hanteren voorzieningen voldoende (extern) gevalideerd waren.

Het convenant is zowel door de Raad van Bestuur van Dichterbij als door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord geaccordeerd. Het is echter nooit ondertekend.

Actualiteiten

De actualiteit heeft de tekst van het oorspronkelijke convenant ingehaald. Ook is er achter de schermen al veel gebeurd en voortgang geboekt. Onderstaand zijn de actualiteiten weergegeven.

Onderwerp	Actualiteit
Vertegenwoordigers convenantpartijen	Het Algemeen Bestuur heeft mw. Moorman aangewezen als ambassadeur / portefeuillehouder op dit dossier. De voorzitter van de Raad van Bestuur van Dichterbij, dhr. Holtman is overleden. Vervanging is gevonden in mw. Cecille Stallenberg.
Bepalingsmethode en te treffen maatregelen (<i>artikel 2 convenant</i>)	De bepalingmethode is door Brandweer getoetst en extern gevalideerd door bureau Niemann. De bepalingmethode heeft door landelijke aandacht de status van best practise gekregen en is opgenomen binnen het ministerieel programma ‘De zorg

	brandveilig' als bepalinginstrument genaamd 'BrandWijzer' De maatregelen (globaal: sprinklers in woonomgeving) zijn bij leveranciers uitgevraagd. Vanwege onbetrouwbaarheid van door leveranciers opgegeven parameters, zijn de maatregelen door Efectis en TNO getest en gevalideerd.
In colleges agenderen "Uitvoeringsbeleid brandveiligheid Dichterbij" (artikel 4, lid 3 convenant)	Het "uitvoeringsbeleid" heeft de vorm gekregen van een beleidsregel die de colleges kunnen vaststellen. De opzet van de beleidsregel is juridisch gevalideerd door AKD advocaten te Breda. De planning is om de beleidsregel vóór 1 maart 2019 vanuit de Regionale brandweer middels een model-collegevoorstel aan te bieden aan de colleges van de gemeenten waarin vastgoed van Dichterbij is gelegen.
Informatieverstrekking ambtelijke organisatie	Ten tijde van de ontwikkeling van de beleidsregel en het valideren van de systematiek zijn alle afdelingen VTH van gemeenten met vastgoed van Dichterbij in de gelegenheid gesteld om zich te laten informeren. De gemeenten die hiervan gebruik hebben gemaakt waren zeer positief. Vóór 1 maart 2019 zal de Regionale brandweer de afdelingen VTH opnieuw uitnodigen om kennis te nemen van de actualiteiten en procesgang
Planning	De aanvankelijke planning om vóór 2019 alle maatregelen te hebben getroffen, is aangepast naar vóór 2021.
Investeringen	Nu zicht is op de gevalideerde maatregelen, heeft Dichterbij ook zicht op de daadwerkelijk benodigde investeringen. Deze vallen 2,5x hoger uit dan aanvankelijk geraamd. Desalniettemin heeft de Raad van Bestuur de benodigde investeringen gefiatteerd.

Stappen op korte termijn

De actualiteiten vragen om een aantal stappen op korte termijn.

Vaststellen geactualiseerd convenant en ondertekenen ervan

Enkele van bovengenoemde actualiteiten (vertegenwoordigers, benaming bepalingmethode en planning) vragen om actualisering van het convenant. Dit geactualiseerde convenant kan dan worden ondertekend. Dichterbij hecht waarde aan het ondertekeningsmoment als formele markering van hun inspanningen.

Besluitvorming in colleges over beleidsregel brandveiligheid Dichterbij

Na informeren van de ambtelijke afdelingen VTH, zal de beleidsregel worden toegezonden aan de gemeentelijke afdelingen VTH én aan de leden van het Algemeen Bestuur van die gemeenten waarin vastgoed van Dichterbij gelegen is. De verwachting hierbij is dat de betreffende burgemeester de besluitvorming in het college van burgemeester en wethouders agendeert, mocht dit via de ambtelijke lijn uitblijven.

Gesprek aangaan met andere zorgaanbieders

Vanuit Veiligheidsregio Brabant-Noord zullen Brandweer en GHOR samen optrekken om het gesprek aan te gaan met andere zorgaanbieders in onze regio over de positieve samenwerking met Dichterbij en het bereikte resultaat. Deze zorgaanbieders worden uitgenodigd om op vergelijkbare wijze hun zorgplicht voor (brand)veiligheid in te vullen.

Procesgang

Processtap	Datum
------------	-------

Dagelijks Bestuur (instemming)

16-01-2019

Algemeen Bestuur (vaststelling)

16-01-2019

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de actualiteiten omtrent het convenant VRBN – Dichterbij en de stappen op korte termijn;
2. De geactualiseerde versie van het convenant vast te stellen;
3. Het geactualiseerde convenant te laten ondertekenen door de vertegenwoordiger namens het Algemeen Bestuur, mw. Moorman

Akkoord   *Ja*   *Nee*   *Afwijkend besluit*

Secretaris: drs. M.J.H. van Schaijk

Paraaf: .....

Bijlage(n)

- Geactualiseerd convenant Veiligheidsregio Brabant-Noord – Dichterbij

Convenant brandveiligheid Dichterbij-Veiligheidsregio Brabant-Noord

PARTIJEN:

De Raad van Bestuur van Stichting Dichterbij, vertegenwoordigd door mevrouw drs. C. **G.H.M.** Stallenberg RA, hierna te noemen 'Dichterbij' en,

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling "veiligheidsregio Brabant-Noord", vertegenwoordigd door mevrouw drs. M.A.H. Moorman, hierna te noemen 'bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord',

GELET OP:

- De intentieverklaring van 11 februari 2015 tussen Brandweer Nederland, Actiz, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en GGD Nederland om in gezamenlijkheid, met inachtneming van de mogelijkheden die zij hebben of kunnen creëren, te werken aan de verbetering van een brandveilige woon- en leefomgeving voor mensen die op zorg zijn aangewezen en soms verminderd of niet zelfredzaam zijn. Deze intentieverklaring is volledig in lijn met de intentie van partijen om middels dit convenant gezamenlijk een brandveilige woon- en leefomgeving voor klanten en aanverwanten van Dichterbij te realiseren;
- Artikel 10 Wet veiligheidsregio's, waarin is bepaald dat de veiligheidsregio is belast met het adviseren van de colleges van burgemeester en wethouders (van de in de veiligheidsregio gelegen gemeenten) inzake onder meer de brandweertaken "voorkomen en beperken van brand" en het "beperken van brandgevaar";

IN AANMERKING NEMENDE DAT:

- Dichterbij een zorgaanbieder is die kinderen en volwassenen met een verstandelijke handicap ondersteunt, statutair is gevestigd in Venlo en intra- en extramurale zorg aanbiedt in grote delen van Limburg, Noord-Brabant en Gelderland. Binnen de grenzen van veiligheidsregio Brabant-Noord omvat het werkgebied van Dichterbij de volgende gemeenten: Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, 's-Hertogenbosch, Landerd, Mill & Sint-Hubert, Oss, Schijndel, Sint-Anthonis, Sint-Oedenrode, Uden en Veghel;
- De zorg in Nederland aan het vermaatschappelijken is: een trend die beoogt om ouderen en mensen met een verstandelijke, lichamelijke of psychische handicap in de samenleving te positioneren als volwaardige burgers met beperkingen én mogelijkheden. Bij voorkeur wonen deze mensen zo lang mogelijk zelfstandig tussen andere burgers in aangepaste woningen en krijgen zij zorg en begeleiding in de buurt;
- Dichterbij in lijn met de trend van vermaatschappelijking van de zorg onder meer als haar missie ziet dat mensen met een verstandelijke beperking een volwaardige plaats hebben in de samenleving, waarbij ze in de wijken wonen, leven en werken of een zinvolle dagbesteding hebben. Vanuit deze visie organiseert Dichterbij haar zorgverlening op veel plekken in reguliere woonhuizen;
- Klanten van Dichterbij en hun vertegenwoordigers, afhankelijk van de zorgbehoefte, voor hun veiligheid ingeval van brand afhankelijk zijn van brandpreventieve maatregelen en hulp van buitenaf;
- Dichterbij de kwaliteit en veiligheid van zorg als hoogste prioriteit heeft gesteld. Ter invulling daarvan wil Dichterbij een zorgplicht waarmaken om slachtoffers bij brand te voorkomen, voor zover Dichterbij hier in redelijkheid invloed op uit kan oefenen;
- Wetgeving op het gebied van brandveiligheid onvoldoende maatwerk biedt ten aanzien van zorgverlening voor verminderd zelfredzamen in een reguliere woonomgeving;
- De brandveiligheidswetgeving door de diverse gemeenten en Brandweer Brabant-Noord op verschillende wijze wordt geïnterpreteerd, hetgeen leidt tot een diffuus normkader voor Dichterbij;
- Het Dagelijks Bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord en de Raad van Bestuur van Dichterbij in juni 2013 gezamenlijk opdracht hebben gegeven aan een werkgroep vanuit Brandweer Brabant-Noord en Dichterbij om te verkennen welk gezamenlijk gedragen normkader passend is voor het reguleren van brandveiligheidssituaties bij Dichterbij;
- De werkgroep consensus heeft bereikt over het feit dat de noodzaak tot brandpreventieve maatregelen bij Dichterbij niet moet worden gezien vanuit het perspectief van wetgeving,

maar vanuit het perspectief van de reële risico's, in relatie tot de zorgplicht die Dichterbij waar wil maken;

- Dichterbij bereid en in staat is om daadwerkelijk die maatregelen te treffen die vanuit een reële, gezamenlijk gedragen, risicoperceptie nodig zijn om het risico weg te nemen of verreweg te minimaliseren;
- Het college van burgemeesters en wethouders van de individuele gemeenten bevoegd gezag is bij uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van de Wabo;
- Het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord geen bevoegd gezag is bij deze taken, maar wel vanuit hun gezag over goede brandweezorg een krachtig bestuurlijk signaal af kan geven aan de individuele colleges van burgemeester en wethouders over gewenste uitvoering van de taken binnen het omgevingsrecht;
- De leden van het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord allen burgemeester zijn. De burgemeester heeft op grond van de Gemeentewet de taak om eenheid van beleid binnen het college van burgemeester en wethouders van zijn of haar gemeente te bevorderen;

VERKLAREN HET VOLGENDE OVEREEN TE ZIJN GEKOMEN:

Artikel 1 – Zorgplicht brandveiligheid en geaccepteerd risico

1. Dichterbij conformeert zich aan de zorgplicht om binnen 2 jaar zodanige bouwkundige, installatietechnische en organisatorische maatregelen in het door haar beheerde en geëxploiteerde vastgoed te treffen dat elk reëel brandscenario, waarbij slachtoffers vallen, wordt voorkomen, voor zover Dichterbij hier in redelijkheid invloed op uit kan oefenen;
2. Het uitgangspunt bij de in lid 1 genoemde zorgplicht is dat er buiten de ontstaansruimte van brand geen slachtoffers mogen vallen. ~~en er op dat moment geen verzorgend of verplegend personeel werkzaam is in het betreffende pand.~~

Artikel 2 – Bepalingsmethode te treffen maatregelen

1. Dichterbij stelt een bepalingmethodiek vast op basis waarvan de te treffen maatregelen als bedoeld in artikel 1.1 kunnen worden beoordeeld op doelmatigheid.
2. De bepalingmethodiek geeft tenminste inzicht in:
  - a. Vooraf vastgestelde reële en maatgevende brandscenario's;
  - b. De maatgevende gebouwkenmerken, per pand;
  - c. De maatgevende gedragskenmerken van de aanwezige cliënten in relatie tot hun vermogen om (zelf)reddend te handelen in geval van brand, per pand;
  - d. De reële te verwachten kenmerken over ontwikkeling van brand en rookgasverspreiding, per brandscenario;
  - e. De kenmerken van de risico wegnemende of reducerende brandpreventieve maatregelen, per pand, per brandscenario.
3. Voor de inventarisatie van de kenmerken als bedoeld onder lid 2, wordt gebruik gemaakt van het goedgekeurd instrument BrandWijzer. BrandWijzer is ontwikkeld in het kader van De Zorg Brandveilig~~er~~, een programma van Brancheorganisaties Zorg en Brandweer Nederland met ondersteuning van het ministerie van VWS.
4. De in lid 1 bedoelde bepalingmethodiek wordt niet eerder toegepast dan nadat deze door de regionaal commandant brandweer van de veiligheidsregio is beoordeeld en is goedbevonden.

Artikel 3 – Plan van Aanpak uitvoering te treffen maatregelen

1. Dichterbij treft de maatregelen als bedoeld in artikel 1.1 volgens een vooraf door Dichterbij vastgesteld Plan van Aanpak.
2. Dit Plan van Aanpak geeft inzicht in:
  - a. De werkwijze waarop de relevante gebouwkenmerken van het vastgoed als bedoeld in artikel 2, lid 2 onder b worden geïnventariseerd, alsmede het tijdpad waarbinnen de inventarisatie plaatsvindt;
  - b. De werkwijze waarop de relevante gedragskenmerken van cliënten als bedoeld in artikel 2, lid 2 onder c worden geïnventariseerd, alsmede het tijdpad waarbinnen de inventarisatie plaatsvindt;
  - c. De tijdsplanning van de aanpassing van de panden, inclusief de prioritering ervan.

3. Het Plan van Aanpak wordt aangeboden aan de stuurgroep als bedoeld in artikel 6, lid 1.

Artikel 4 – Advisering aan individuele colleges van burgemeester en wethouders

1. Het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord erkent dat de zorgplicht van Dichterbij als bedoeld in artikel 1 tevens invulling geeft aan de plicht tot goede brandweezorg (voorkomen en beperken en bestrijden van brand) die de individuele colleges van burgemeester en wethouders (hierna te noemen: colleges) hebben op grond van de Wet veiligheidsregio's.
2. Het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord stimuleert positieve besluitvorming binnen de individuele colleges bij voorkomende formele aanvragen van Dichterbij die voortvloeien uit het bepaalde in de Wabo en Bouwbesluit 2012, mits en voor zover deze aanvragen in lijn zijn met de zorgplicht van Dichterbij als bedoeld in artikel 1.1.
3. Het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord geeft mede invulling aan stimuleren van positieve besluitvorming in de individuele colleges door middel van het agenderen van een door Brandweer Brabant-Noord te ontwikkelen "Uitvoeringsbeleid brandveiligheid Dichterbij" ten behoeve van besluitvorming door het college. Als burgemeester hebben de leden van het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord deze bevoegdheid op grond van artikel 52 Gemeentewet.
4. Het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord geeft opdracht aan de regionaal commandant brandweer om besluitvorming door het college over het "Uitvoeringsbeleid brandveiligheid Dichterbij" voor te bereiden door middel van het opstellen van een flankerend concept collegevoorstel en –besluit.
5. Het "Uitvoeringsbeleid brandveiligheid Dichterbij" geeft richting aan de bevoegdheid van het college als bevoegd gezag Wabo en bevat tenminste de volgende beleidselementen:
  - a. Een beschrijving van de door de regionaal commandant brandweer goedgekeurde methodiek als bedoeld in artikel 2;
  - b. Een voorstel tot eenduidige interpretatie van relevante van wettelijke voorschriften uit het Bouwbesluit en andere relevante wetgeving;
  - c. Een voorstel tot gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 1.3 Bouwbesluit voor een aantal maatregelen die Dichterbij zal treffen om te voldoen aan haar zorgplicht als bedoeld in artikel 1.1.
  - d. Een heldere beschrijving van de procesgang die Dichterbij dient te eerbiedigen om goede en vlotte besluitvorming door de colleges mogelijk te maken. Dit omvat onder meer de minimale indieningsvereisten voor aanvragen en beslistermijnen.

Artikel 5 – Termijnen en overgangperiode

1. Dichterbij spant zich in om de in artikel 1.1 genoemde maatregelen uiterlijk 31 december 2020 te hebben gerealiseerd bij al het betreffende vastgoed binnen de grenzen van veiligheidsregio Brabant-Noord.
2. Dichterbij beseft zich dat gedurende deze periode de colleges van de betreffende gemeenten gehouden zijn om regulier toe te zien en te handhaven op naleving van het bepaalde in de Wabo en aanverwante wetgeving, voor die situaties waarvoor geen concrete aanvraag c.q. melding tot het treffen van maatregelen is ingediend.

Artikel 6 – Sturing en informatievoorziening

1. Partijen formeren een stuurgroep welke gedurende de werkingsduur van dit convenant tenminste twee maal per jaar bijeen komt om sturing aan het in dit convenant bepaalde te borgen. Dichterbij wijst uit haar midden hiertoe een vertegenwoordiger aan. Het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord wijst hiervoor mw. drs. M.A.H. Moorman als vertegenwoordiger aan.
2. De regionaal commandant brandweer of een door hem aangewezen persoon zal aansluiten bij het in lid 1 genoemde overleg van de stuurgroep.
3. Dichterbij zal op verzoek van of namens het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord aan de stuurgroep informatie verstrekken over voortgang van het bepaalde in dit convenant.
4. De regionaal commandant brandweer zal op verzoek van het bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord informatie over de voortgang van hetgeen bepaald is in dit convenant verschaffen.

Artikel 7 – Inwerkingtreding, werkingsduur, titel

1. Het bepaalde in dit convenant treedt in werking de dag na ondertekening ervan;
2. Dit convenant kan worden aangehaald als "Convenant brandveiligheid Dichterbij-Veiligheidsregio Brabant-Noord."

ONDERTEKEND OP:

<datum>

Bestuur van de veiligheidsregio Brabant-Noord

Dichterbij

drs. M.A.H. Moorman

drs. C. Stallenberg **RA**